

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYDANI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1, 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłata 50% miesięcznie kop. 60.

CENA

6 GROSZY

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem świątecznych od g. 10—2 po poł. Rozpisków nadesł. redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pettitoowy jednoszpaltowy lub jego miejsce (ładowane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrotogi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobnie ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenie treści matry omalniae o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie zagranicę, kanto i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

RACŁAWICE 1794 i 1917.

Niezwykły urok otoczył bitwę Racławicką, związał się już raz na zawsze ze wspomnieniem o niej. Stała się ona po wszystkie czasy najwymowniejszym przykładem tej tężny wojskowej, tego ducha desperackiej inicjatywy, na jaki umiał zdobywać się naród nasz, a przez to — i niewyczerpanem źródłem wiary i otuchy dla następnych pokoleń.

Mieliśmy na schyłku XVIII w. i przez cały wiek XIX dość bitew, które okryły sławą żołnierza naszego.

Do żadnej jednak z rozpraw o różnych nie przylgnęło tyle uczucia narodowego, żadna z nich nie zawazyła tak silnie na biegu wywoleńczej myśli polskiej, jak Racławice.

A przecież była to bitwa niewielka: niewielka zarówno w swym przebiegu taktycznym, jak i w swych następstwach strategicznych.

Strategicznie zwycięstwo Racławickie nie miało poważniejszych, istotnych następstw. Kościuszko nie zdołał przez nie złamać tego kordonu nieprzyjacielskiego, który go odgradzał od Warszawy i od środkowego biegu Wisły, skąd jedynie mógł on otrzymać posiłki.

Oddział Denisowa nazajutrz po bitwie był znowu gotów do boju i spełnienia swego zadania, tymczasem małe wojsko nasze na drugi dzień musiało cofnąć się w stronę Krakowa, choć to ograniczenie terenu operacyjnego i oparcie się o granicę galicyjską było dla powstania czemś zabójczym.

A jednak mimo swe skromne ramy wojskowe — zwycięstwo Racławickie kryło w sobie tyle pierwiastków istotnej wielkości, tyle zaczątków przyszłej, nowej Polski, że stało się naprawdę punktem zwrotnym w dziejach naszych.

Już w samem podjęciu działań wojskowych i organizacyjnych, które doprowadziły do tej bitwy, była pewna wielkość poczynania, od jakiej odwykła była dawno Rzeczypospolita szlachecka.

Za Sasów, w początkach panowania Stanisława Augusta, za Sejmu czteroletniego nawet przeważało u nas we wszystkim wyrachowanie, dostosowywanie się do położenia, uznawanie go za przeto. Ludzie nie odważali się myśleć o tem, że można podjąć naprawdę walkę z przemocą rosyjską i to walkę męską, bezwzględna, nie zaś demonstracyjną, przy której o pierwszym zwycięstwie myśli się tylko jako o pierwszym środku do układow.

Kościuszko zdecydował się na taką walkę i to w warunkach rozpaczy niemal, gdy każdy prąd wywoleńczy miał następne przeciwko sobie nie tylko przemoc rosyjską, ale i rząd polski, złożony z Targow-

wiczy, których jedynym programem politycznym było robienie fortun własnych na gruzach Rzeczypospolitej.

Przed samym wybuchem policja rosyjska rozbiła spisek warszawski, a Targowiczanie zdołali przeprowadzić częściową redukcję wojska polskiego.

Mimo to Kościuszko zaczął powstanie. Zaczął je z garścią wojska, przyparty do granicy galicyjskiej, nie mając żadnych zapewnień pomocy znikąd.

W Akcie krakowskim, w pierwszych przemówieniach Naczelnika można wyczuć wyraźnie ten ton rezygnacji męskiej, która wie, z czem ma do czynienia, a jednak waży się na wszystko, bo wierzy, bo czuje własną siłę moralną. „Przytoczeni tym ogromem nieszczęść... idziemy do tych ostatnich środków, jakie nam rozpacz podaje” — brzmią słowa Aktu krakowskiego. „Za mało nas, powiedział na rynku krakowskim Naczelnik, patrząc na jeden batalion piechoty, stojący przed nim w ordynku, aby pokonać wroga, ale dość ażeby zginąć uczciwie”.

Z tego ducha siły i rezygnacji żołnierskiej wynika końcowy, ofensywny moment bitwy Racławickiej, rozegrany w dodatku przez nowego, nieoczekiwanego obrońcę Rzeczypospolitej: chłopę kosyniera.

Z ataku kosynierów pod Racławicami wyrosła ideologia walki kosynierskiej, utrzymująca się u nas tak długo bez względu na zmiany techniki boju, a tak ograniczenie związane z wszystkimi programami i nadziejami walk o niepodległość w XIX wieku, tak podsycająca je stale.

Bez względu na małe bezpośrednie skutki strategiczne wygranej Racławickiej, wiśść o niej, o roli chłopów krakowskich rozniosła się błyskawicznie po całej Rzeczypospolitej i wszędzie rozbudziła wiarę, podniosła serca. Dzięki niej odżył spisek w Warszawie, w Wilnie i zdecydował się na rzeczy wielkie, dzięki niej Targowiczanie nie mogli już utrzymać przy sobie ani jednego żołnierza polskiego, ani też marzyć o rekonfederacji.

Miała więc słuszną tradycję, otańczoną takim urokiem, takim ciepłem uczucia wygraną Racławicką. Z niej naprawdę wykwitły te pierwiastki siły i podniesienia ducha, które opromieniły ostatnią walkę Rzeczypospolitej, ona stała się środkiem poczynań niepodległościowych pokoleń następnych, opierających się zawsze na wierze w to, że jeden moment bohaterstwa, inicjatywy, decyzji porwał może u nas za sobą wszystko i wszystkich.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 2 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. feldmarszałka ka. Leopolda Bawarskiego.

Nad Dźwiną ogień nasz stłumił w zarodku natarcia rosyjskie.

Na zachodzie od Łucka, pod Swiniuchami, nasze wojska atakujące przeprowadziły z okopów nieprzyjacielskich kilkunastu łańców.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Na Ludową w Karpatach Lesistych wywiadowcy nasi zburzyli, drogą wywołania wybuchu, założone przez nieprzyjaciela pole minowe.

Po silnym działaniu ogniowym wystąpili rosjanie na szerokości 5 kilometrów do ataku na wyżyny pograniczne, po obydwu stronach doliny Uzu. Szturmujące fale wojsk zatępały się w naszym ogniu, zaś w jednym miejscu — w walce zbliżona. Drobniejsze ataki, towarzyszące głównemu natarciu odparto również.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Front macedoński.

Nic nowego.

W przesmyku jezior nie udało się natarcie wywiadowców nieprzyjacielskich.

Na południowym zachodzie od jeziora Doiranu, oddział nasz wtargnął do stanowiska angielskiego, wybił część załogi i powrócił z jeńcami.

Zachodni plac boju.

W okręgu Arras, wczoraj i ponownie dzisiaj zrana, rozwinęły się walki, głównie pomiędzy drogami, prowadzącymi z Bapaume i Croisilles na Cambrai oraz po obydwu stronach Sommy, na zachodzie od St. Quentin.

Anglicy i francuzi wyprowadzili duże sily, które dzięki działalności naszej artylerji, cofały się wielokrotnie i zostawiły w naszym ręku utępiący, na rozkaz wojsk 50 jeńców i kilka karabinów maszynowych, ponosząc nadto znaczne straty.

Również po obydwu stronach kanału Oise — Aisne i na płaskowzgórku w Vegny ataki francuzów niewielkie osiągnęły korzyści, wskutek ognia naszej artylerji, skierowany na okopy, z których francuzi przygotowywali się do natarcia na wyżyny, położone na południu od Ripont udaremnił te zamiary.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 3-go kwietnia — rano:

Prócz potyczek pomiędzy Somme i Oise, o których już donoszono, nie wydarzyło się nic szczególnego.

Komunikat austrijski.

WIEN (B. W. T.) Urzędowo donoszą 2 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. pułkownika Arcyksięcia Józefa.

Wzmogła się wielokrotnie akcja bojowa.

W dolinie Słanicy ze znacznymi stratami dla nieprzyjaciela odparto słabszy, zaś na południe od doliny Uz silniejszy atak rosyjski.

W Karpatach lesistych pracują z powodzeniem nasze oddziały wywiadowcze.

W Galicji wschodniej i na Wołyniu nie wydarzyło się nic szczególnego.

Włoski teren walk:

Południowo-wschodni plac boju.

Na całym froncie nic szczególnego.

Zastępca szefa sztabu generalnego

v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 2 kwietnia:

Front zachodni.

Odparliśmy słabe ataki Niemców na północy od Iłukszy i w okolicy Postaw. Na pozostałym froncie egien oddziałów wywiadowczych.

Front rumuński.

Obustronny ogień oddziałów wywiadowczych i patroli. Artylerja nasza ostrzeliwała z powodzeniem monitoringi niemieckie, usiłujące zbliżyć się do Gałacz.

Front kaukaski.

Trwają też walki pomiędzy patrolami.

Walki w powietrzu.

Jeden z naszych latawców rzucił bomby na dworzec kolejowy w Wilnie.

W okolicy Podhajec porucznicy lotnictwa Wiśniakow i Archangielski zestrzelili latawiec niemiecki i wzięli do niewoli obu oficerów-lotników.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 2 kwietnia:

Wczoraj wieczorem zajęliśmy Heudicourt. Od tej chwili uczyniliśmy znaczne postępy na wschodzie od tej wsi. Obsadziliśmy również po złamaniu nieznacznego oporu nieprzyjacielskiego, wsie Marteville, Vernand i Seycourt.

Wyparliśmy wojska nieprzyjacielskie z St. Emilie i obsadziliśmy tę wieś. Dzisiaj rozpoczęliśmy znowu nasz pochód.

Działalność w powietrzu była bardzo ożywiona. Stracono latawiec nieprzyjacielski, przyczem dwa z naszych zginęły.

Pokój bliski.

HAMBURG 3 | 4. Jeden z najbardziej wpływowych i najlepiej poinformowanych ludzi w Niemczech, hr. Ballin, generalny dyrektor niemieckiego towarzystwa żeglugi parowej „Kosmos”, oświadczył na zebraniu tegoż towarzystwa, że na mocy uchwały Rady hamburskiej przedłoży budżet na rok przyszły dopiero dnia 1 czerwca.

Hr. Ballin wobec tego sądzi, że będzie mógł przedłożyć budżet już w czasie pokoju.

Rosja musi zawrzeć pokój.

GENEWA 3 | 4. Korespondent haski dziennika „Az Est” odbył szereg wywiadów z wpływowymi osobistościami holenderskimi, podczas których oznajmiły one, iż Rosja waku-

tek warunków wewnętrznych zostanie niebawem zmuszona do przyjęcia pokoju separatywnego, ponieważ w przeciwnym razie nowy rząd rosyjski będzie zmuszony oddać kraj na pastwę anarchji.

O zwołanie konferencji pokojowej.

BERLIN, 3 | 4 „Lokal anzeiger” pisze:

Przypuszczać należy, że myśl hr. Czernina o konferencji pokojowej mocarstw wojujących, podczas kontynuowanych na razie walk nie zostałaby wypowiedziana, gdyby austrijski węgierski minister spraw zagranicznych nie posiadał uprzednio pewnych danych, iż konferencja podobna posiadzie zgodę pozostałych sprzymierzeńców. Zgoda w tym względzie rozciąga się również na Sofję i Konstantynopol.

Głosowanie za wojną lub pokojem.

GENEWA, 3 | 4. Rada rewolucyjna w Rosji wydała odezwę, domagającą się głosowania wojska w sprawie kontynuowania wojny. Pewne okoliczności przemawiają za tem, że głosowanie to wypadnie na korzyść spieszego zawarcia pokoju.

Car w twierdzy.

BERNO 3 | 4. Z Petersburga donoszą, iż całe otoczenie pary carskiej przeniesiono z Carskiego Siola do twierdzy Petropawłowskiej. Car i carowa zupełnie izolowani, a straż przy nich obostrzona.

Zapóźnol

STOKHOLM, 3 | 4. Robotnicy i żołnierze, którzy szturmowali twierdzę Piotra i Pawła, opóźnili się z przybyciem o godzinę, albowiem 400 aresztowanych studentów zostało już powieszonych.

Dokumenty carowej.

STOKHOLM 3 | 4. Korespondencja prywatna carowej, która z polecenia rządu prowizorycznego oddano ścisłemu badaniu zawierała wiele materiału obciążającego.

Prasa rosyjska utrzymuje, iż carowa wywierała silny wpływ polityczny, a przede wszystkim popierała rząd Protopopowa.

Japończycy w Indiach Niderlandzkich.

AMSTERDAM 3 | 4. „Algemene Handelsblad” zwraca uwagę, że Japończycy dążą do ekonomicznego opanowania Indji Niderlandzkich. Ostatnio zawiązali się konsorcjum ja pońskie, które chce wykupić wszystkie cukrownie. Rokowania doszły do wysokości 7 milionów guldenów holenderskich.

Brak żywności.

BERNO 3 | 4. Dzienniki petersburskie w bardzo pesymistycznych artykułach wskazują na brak środków żywnościowych, który może spowodzić fatalne skutki dla stolicy Rosji.

Co ich różni?

AMSTERDAM 3 | 4. „Daily News” donosi, że gdy dawniej członkowie poselstwa angielskiego naradzali się o odziedzenie z nowymi ministrami rosyjskimi, obecnie między interesami angielskimi i rosyjskimi wzmagają się wyraźna różność zdań w kwestiach bardzo ważnych.

Buchanan wrócił do Londynu.

KOPENHAGA 3 | 4. „Rundschau” donosi, że odwołanie Buchanana z Petersburga jest już bardzo bliskie, gdyż działalność jego zarzucają zbyt wiele.

Zmiany w stosunkach angielsko-rosyjskich.

BERNO 3 | 4. W rosyjskich kołach sądzią, że w wypadkach petersburskich angielskie interesy są bardzo zaangażowane. Stosunki Buchanana do nowego ministerjum ockolwiek oziębły.

Manifestacje na rzecz państwa ukraińskiego.

Piotrogrodzka Agencja Telegraf. donosi:

Zebrańie oficerów ukraińskich w Kijowie przyjęło wniosek o połączenie wszystkich kraiów Ukrainy w część składową federacyjnej wojnej Rosji.

Chwila bieżąca.

— „Droit du peuple” zaznacza, że dla rewolucji wielce niekorzystnym jest udział socjalistów w gabinecie rosyjskim.

— Opinia publiczna angielska zaniepokojona jest wielce wysuwaniem się radykalnych żywiołów rosyjskich na stanowiska naczelne.

— W kołach zbliżonych do rodziny króla rumuńskiego zapewniają, że król i jego małżonka zrozpaczeni są przebiegiem ostatnich wypadków w Rosji.

— Według ostatnich wiadomości Władystok został zupełnie opanowany przez rewolucjonistów.

— Pod naciskiem partji robotniczych nowy rząd postanowił urzeczywistnić dawny program wywyższenia licznych i bogatych dóbr kościelnych.

— W Barcelonie odkryto wielką ilość materiałów wybuchowych. Wiele osób aresztowano.

— Z frontu belgijskiego napływają doniesienia, według których niebawem oczekiwać należy ożywienia akcji armji belgijskiej.

— Minister sprawiedliwości w Rosji rozporządził, że wszelkie prawa, ograniczające swobodę religijną, mają być zniesione.

— Dla rozwiązania kwestji litewskiej powołano osobną radę z 24 członków, w której skład wchodzi 12 litwinów, 7 rosjan, 8 żydów i 2 polaków.

Sejm litewski odbył się ma w Piotrogrodzie.

Co słychać nowego?**Nowy gabinet szwedzki za neutralnością.**

Po zamianowaniu nowego gabinetu, wyraził się prezes ministrów, Swartz, w Radzie ministrów, że najważniejszym zadaniem nowego ministerstwa będzie prowadzenie konsekwencji, bezstronnej polityki neutralności.

Oddźwięk rewolucji na froncie.

Korespondent „Berliner Tagebl.,” który znajdował się na froncie podczas wybuchu rewolucji, miał dłuższą rozmowę z jeńcami rosyjskimi. Szczególnie jeden z jeńców, o wyglądzie inteligentniejszym, rodem z Kalisza, wwał się w dłuższą pogawędkę z korespondentem.

— Wiadomość o rewolucji — mówił żołnierz — zwiastował nam komendant pułku. Komendant zwołał pułk i oświadczył: „Batuszkę cara zdebronizowaliśmy, obecnie jesteśmy republiką, jak Ameryka”.

— Moi towarzysze bronili z obrotu sprawy byli najzupełniej zadowoleni. Więcej jednak odeszli się z tego, że otrzymali więcej żywności. Obecnie co dwa dni otrzymuje każdy żołnierz cztery funty chleba, świeżo mięsa i wieczorem ciepłą strawę”.

W przewidywaniu końca wojny.

Rotterdamski „Nieuwe Courant” dowiaduje się z Nowego Jorku, że tysiące amerykańców, w przewidywaniu końca wojny, zamawiają miejsca na okrętach osobowych, aby najpierwsi statkami popłynąć do Europy, dla obejrzenia terenów walk nastraszających bitew, jakie ludzkość widziała.

Tworzą się już specjalne towarzystwa podróży powojennej.

Koleje formują pociągi umyślnie, mające dowozić pasażerów z głębi kraju do portów. Wogóle w Ameryce panuje przekonanie, że koniec wojny jest kwestją najbliższych tygodni.

Dlaczego nastąpiło aresztowanie pary cesarskiej?

Pisma francuskie podają motywy, dla których nastąpiło aresztowanie rosyjskiej pary cesarskiej. Główną przyczyną aresztowania tego był fakt, że car dał słowo honoru, iż nie będzie komunikował się z małżonką swoją, a słowa honoru nie dotrzymał, gdyż wysyłał depesze szyfrowane za pomocą radiotelegrafii. To dało Guzikowowi powód do aresztowania pary cesarskiej.

Konstytuanta w Rosji.

„Daily Telegraph” zaniepokojony jest wiadomością, iż nowy rząd rosyjski krząta się już około zwołania konstytuanta drogą głosowania powszechnego.

Wybory muszą doprowadzić do walk wewnętrznych i do wewnętrznej rozstrzeli, co bynajmniej nie wpłynie na wzmocnienie armii rosyjskiej.

Z Warszawy.

Prasa żargonowa a rabini.

W numerze dziennika żargonowego „Das Judische Wort” zamieszczono na pierwszej stronie dużym drukiem zawiadomienie, które przytaczamy w dosłownym przekładzie:

„Dzisiaj rozestany będzie w Warszawie i na prowincje list własnoręczny „Gerer-Rebbe” (święt się imię jego) w którym omawia on obszerne potrzeby i użyteczność „D. Judische Wort” i pr si wszystkich poboznych żydów o popieranie tego pisma wszystkimi środkami, mianowicie przez prenumerowanie go, rozszerzenie wśród znajomych, dostarczenie wiadomości, ogłoszeń itp. Jednocześnie wyraża „Rebbe” życzenie aby wszyscy jego zwolennicy prenumerujący to pismo zawiadomiali go o tem piśmiennie z podaniem swoich adresów. Sprawia mu tem wielką przyjemność. Oryginał tego listu z przekładem żydowskim ogłoszony będzie w jednym z najbliższych numerów naszego pisma”.

Powyższe ogłoszenie jest niezwykle ciekawym dokumentem.

Z Będzina.

Ludność Będzina.

Według przeprowadzonego świeżo obliczenia, posiada Będzin obecnie 29.580 mieszkańców, w tej liczbie chrześcijan 9,918, zaś żydów 19,962. Według ostatniej statystyki przedwojennej liczył Będzin 56,667 mieszkańców, w tej liczbie Polaków 27,783 czyli 49 procent, żydów 28,286, Niemców 884 i rosyjan 250. Obecna statystyka rzuca więc ciekawe światło na wpływ wojny, na ogólny, oraz narodowościowy, ubytek mieszkańców.

Z Sieradza.

Nowa Rada.

Do Rady miejskiej wybrano w Sieradzu 12 chrześcijan i 6 żydów. Do

prezydjum Rady i na członków Magistratu wybrano wyłącznie chrześcijan.

KRONIKA

Dzisiejsze zebranie wydziału finansowego przy R. O. m. Cz.

Dziś we środę 4 b. m. o godz. 4 po połud. odbędzie się posiedzenie wydziału finansowego przy R. O. m. Czestochowy.

Dzisiejsze zebranie wydziału zapomóg i pożyczek przy R. O. m. Cz.

Dziś, we środę 4 b. m. o godz. 3 i pół po poł. odbędzie się zebranie wydziału zapomóg i pożyczek przy R. O. m. Cz.

Dzisiejsza sprzedaż rabatowa.

Dziś, we środę dnia 4 kwietnia p. Aleksander Hoffman właściciel składu aptecznego w Starym Rynku przez znaczący duży procent ze sprzedaży na biedne dzieci, jutro zaś na Radę Opiekunczą m. Cz.

Informacje o ruchu pociągów.

Od dnia 2 b. m. przestały kursować następujące pociągi pasażerskie:

Pociąg pędzący Nr. 155 na linię Warszawa—Wied. Katowice, odchodzący z Warszawy o godz. 7 m. 6 rano.

Pociąg pędzący Nr. 156 (Katowice—Warszawa) przybywający do Warszawy o godz. 5 m. 88 po południu.

Pociąg Nr. 204 (Katowice—Częstochowa) przybywający do Częstochowy o godzinie 2 minut 15 po południu.

Pociąg pasaż. Nr. 207 (Częstochowa—Katowice) odchodzący z Częstochowy o godzinie 5 m. 19 po południu.

Pociąg Nr. 263 (Łowicz—Łódź dw. kaliski) odchodzący z Łowicza o 8.10 rano.

Pociąg Nr. 266 (Łódź kaliski—Łowicz) odchodzący z Łodzi o godz. 4 po poł.

Z miasta.

Przykro jest pisać o kwestii blachy, która wywołuje irracjonalny uśmiech politowania na twarzy czytelnika, a jednak otrzymaliśmy list, którego szanowane ogólnie autorki zwracają się do nas z prośbą o poruszenie sprawy poniższej.

Chodzi tu o zwrócenie uwagi częstochowiankom, by... nie malowały liczek swych różem, karminem i pudrami, gdyż jak czytamy w liście, spotyka się na ulicach Częstochowy panie i panienki, bynajmniej nie podejrzanej conduit, które dzięki naturalnym kolorom policzków można łatwo zaliczyć do tej właśnie kategorii dam.

Dokola bieda—czytamy dalej—a alejami ciągną panie i panienki, nieraz osoby inteligentne, dosłownie umalowane, z czernionemi węglem brwiami...

Czy się godzi obniżyć w oczach obcych wartość kobiety polskiej—pytają autorki listu?

Zarzuty, jaknajbardziej słuszne, które możnaby poprzeć tysiącami podobnych argumentów, z których jednym niechaj będzie, iż już w tygodniu bieżącym tradycyjnym zwyczajem gospoście nasze malować będą jakże wielkoczerwone, a skądże pytam znaleździemy farb różnokolorowych, gdy pleć, już z natury piękna, użyje je na upiększanie swych twarzy.

Szydły rosyjskie, ze względu na drożyznę i brak farb, są tak nama-

lowane, że tu i owdzie rosyjska „bukwa” na świat Boży wygląda, ale ulicą kroczą umalowane częstochowianki...

Zostawmy podobną sztukę stosowaną indjanom i wszelkim innym ludożercom, nasza pleć piękna i bez tych oznak „cywilizacji” niechaj będzie... piękna.

Z ulicy św. Barbary.

Mieszkańcy tej dzielnicy narzekają na straszne błoto i wodę, przez które bez zamoczenia nóg powyżej kostek, przebrnąć nie można.

Pożądaniem by było, żeby odpowiednie władze wydały rozporządzenie właścicielom domów, by ci polecieli swoim stróżom czyścić ulicę i chodniki.

Na samopomoc gimn. p. Słowikowskiej.

W d. 17 b. m. w teatrze „Odeon” odbędzie się przedstawienie, dochód z którego przeznaczony jest na samopomoc gimn. p. Słowikowskiej.

Wielce urozmaicony program składa się będzie z aktówki, żywych obrazów i działu koncertowego.

„Świat bez mężczyzn” i „Drużba”.

W pierwszy dzień świąt Wielkanocnych, zespół artystów dramatycznych w połączeniu z najlepszymi siłami miłośników sztuki, pod kierunkiem p. Romualda Betchera, daje dwa przedstawienia w sali Strazy.

Na pierwsze przedstawienie o g. 8 i pół po poł. daną będzie niezmiernie wesoła komedia w 3 aktach „Świat bez mężczyzn” J. Engla, wieczorem zaś o godz. 8 odegraną będzie niegrana dotychczas w Częstochowie komedia w 3 aktach M. Bałuckiego, p. t. „Drużba”.

Nadto należy nadmienić, że p. Betcher zadeklarował 20 proc. czystego dochodu z powyższych widowisk na rzecz biednych dzieci do uznania Rady Opiek. m. Czestochowy.

Należy się spodziewać, że publiczność pędząca tłumnie na powyższe przedstawienia, by przy miłym spędzeniu czasu przyczynić się jednocześnie choć w części do ulżenia niedoli dziecięcej.

Bilety są już do nabycia w biurze W. go Jackowskiego, oraz w Radzie Opiek. powiatowej (Piękną 4).

Z teatru „Paryskiego”.

Jak się dowiadujemy, dyrekcja teatru „Paryskiego” na czas zbliżających się świąt zaangażowała uzdolnionego piosenkarza p. Marjana Senowskiego, syna znanego artysty teatru krakowskiego, który ostatnio występując w warszawskim „Mirage” zdobył sobie sympatię publiczności, a szczególnie pleć piękną.

Oprócz p. Senowskiego popisywać się będzie duet — baletowy pp. Piotrowskich z Warszawy.

Programu świątecznego dopełnią obrazy kinematograficzne.

Nowe książki.

Nakładem znanej firmy wydawniczej E. Wende i S-ka w Warszawie wyszły z druku następujące wydawnictwa:

„Powrót taty”, ilustrowany barwnie zeszyt pisma satyryczno-humorystycznego.

„Życie polskie”, zeszyt pisma ilustrowanego, traktującego wyczerpująco o wszystkim, co się w dziedzinie życia naszego dzieje.

„Anglia i Polska”, Handlismana, „Do światła” — wysoce pozytywne chytanki dla dorosłych, stanowiące znakomity materiał pedagogiczny.

„Nasze miasta i samorząd”, Koszutskiego.

"Poezje" — tom I — Kleszczyńskiego.

"O kształceniu woli", Payota, wydanie V.

Książki te odznaczają się wydaniami wzorowem.

Zebrań sprawozdawczych.

Zebrań sprawozdawczych ze Zjazdu Ogólnego Krajowego, odbytego w Warszawie w dniach 16 i 17 marca, odbędzie się w poniedziałek 9 kwietnia o godz. 12 w południe, w sali "Ogniska Robotniczego". Wejście bezpłatne.

Żalować należy, że organizatorzy zebrania nie zwołują go w porze bardziej odpowiedniej, niż o godz. 12 w południe w drugim dniu tak uroczystego święta, jak Wielkanoc.

Wielki koncert na Macierz Szkolną.

Wielki koncert mistrza tonów prof. Al. Michałowskiego i świetnej artystki-deklamatorki I. Ruszczykówny, w wyznaczonym pierwotnie terminie z przyczyn od Zarządu Macierzy niezależnych — odbyć się nie mógł.

Obecnie po usunięciu wszelkich przeszkód, koncert ten p. n. "Wielki koncert poezji i muzyki polskiej" odbędzie się w sobotę dnia 21 i niedzielę 22 b. m. w sali Straży Ogniowej.

Program zapowiedzianych koncertów, wkrótce zakomunikujemy.

Kto da więcej?

W administracji naszego "Gońca" jest do nabycia piękny, starej roboty złoty pierścionek upiękuszony kamieniami, za który dają rb. 56.

Pierścionek powyższy został ofiarowany na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.

O ile w dniu dzisiejszym nikt ceny pierścionka nie podniesie, pierścionek przechodzi na własność ofiarodawcy rb. 56, którego prosimy o zgłoszenie się do Administracji "Gońca".

Kto da więcej?

Rozmaitości.

Owoc nasturcji pożywności.

Nasturcja, roślina jednoroczna, pnąca, nadaje się do ubierania płoczków, balkonów itd. Najwięcej zasługuje na uwagę owoc tejże rośliny który można zużyć w różny sposób. W zupełnie młodym stanie przypomina smak redysek, zamarynowany w occie smak kaparków, w zupełnie dojrzałym stanie można ziarenka obrać z powierzchni powłoki, wysuszyć i zmielić na proszek: zastępuje w zupełności pieprz do wszelkich potraw, a nieszkodzący zdrowiu, jak inne korzenie zagraniczne.

Lepsza szynka niż śledź!

Do mieszkania pewnej rodziny w Poznaniu, zaopatrzonej bogato w zapasy żywności, zakradli się złodzieje. Dobrawszy się do śpiżarni, zabrali z niej szynkę, a w miejsce jej powiesili śledzia i kartkę z napisem: "Przetrzymał".

Ojcobójstwo.

37 letni parobek, nazwiskiem Wilhelm Dobilaw z Eisendorfu, który własnego ojca, żywicziela 8 dzieci, zastrzelił przez okno, a następnie podpalił stodołę, został przez sąd wojenny w Bydgoszczy skazany na 15 lat więzienia.

Z Królestwa.

Długowieczność.

W dniu 18 marca b. r. zmarł Jan Mokos, obywatel i rolnik w m. Nasiejsku, przeżywszy lat 104. Do końca życia chodził o własnych siłach, zachował przytomność umysłu i nie chorował.

Zapisujcie się na członków

Polskiej Macierzy Szkolnej.

Ofiary:

Na biedne dzieci Ochronka w Kalei rb. 1-50 kwit 144 Na święta dla biednych do rozp. R. Opiek. Działach rb. 25 kwit 145.

Sprzedaż węgla.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że wobec zupełnego wyczerpania się zapasów w magazynach przy fabryce Peltzer, praktykowana dotychczas sprzedaż węgla w biurze Deputacji nadal odbywać się nie będzie.

Odtąd węgiel sprzedawany będzie, w miarę posiadania, wyłącznie w składach Deputacji:

A. przy ul. Wieluńskiej	Nr. 54
B. " " Dojazd	" 21
C. " " Warszawskiej	" 46
D. " " Krakowskiej	" 36
E. fabryka La Czenstochowie	
F. przy ul. Prostej	" 10
G. Melnikiel ul. Teatralnej	" 13

Gdzie też nabywać można drzewo opałowe po 80 fenigów za pud.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od soboty 31 Marca do środy 4 Kwietnia 1917 r. włącz.

Indyjski szal

Niebywale interesujący dramat życiowy w 4-oh wielkich aktach w Roli głównej piękna i smakomita artystka **Erna Morena** Obraz ten cieszył się w Warszawie ogromnym powodzeniem

Podróż brzegami Marju (zdjęcie z natury.)

Nad Program:

Porcelanowa figurka Arcywesola farsa w 2-oh częściach.

Uwaga: Uczniowie w uniformach będą mieli sprzedawne bilety za okazaniem pozwolenia od Dyrekcji Szkół.

Anons. Z powodu świąt Wielkanocnych teatr od 5 do 7 Kwietnia czynnym nie będzie Zmiana świątecznego programu w niedzielę 8 Kwietnia r. b.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od soboty 31 Marca do środy 4 Kwietnia.

Ostatni program przedawigotczy

Walka tytanów

Najnowszy dramat sensacyjny w 4-oh wielkich aktach. W roli głównej słynny artysta: **Erich Kaiser Titz.**

Miłość i moda Wyborna komedia w 2 -oh aktach.

Na scenie

Czuła struna

Operetka w 1-ym akcie przez Clairville Thiboust.

UWAGA: W czwartek 5, piątek 6 i sobotę 7 Kwietnia przedstawień nie będzie.

Skład Apteczny

prowizora farmacji **Z. OKŁOWSKIEGO**

Łdawniej Senior i Ska ul. Panny Marji № 29.

(Polecać w wielkim wyborze: Perfumerję krajową i zagraniczną, kosmetyki mydła toaletowe, środki patentowane i opatrunkowe, wody mineralne sztuczne i naturalne.

Stanisław RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękną (dawnej Cerkiewna) № 4 (pierwsze piętro nad b. biurem adresowem).

Przyjmuje ed 2—8 po poł.

Do sprzedania dom i plac na dobrych warunkach i 4 włoki ziemi w tem stawy zarybione Biuro Pośrednictwa, Teatralna Nr. 11 róg Alei Częstochowie. 065—

Potrzebny do kupna Dom i plac Biuro Pośrednictwa Teatralna Nr. 11 róg Alei w Częstochowie 066—

Stróż potrzebny do domu Nr. 27 przy ul. Panny Marji. 199—

Wielki wybór płyt patesonowych, na święta „Alleluja” oraz aparatów po cenach przystępnych poleca Skład Patesonów ul. Panny Marji Nr. 19 204—

Okazyjna sprzedaż brukwi ul. Panny Marji róg Nowego Rynku Nr. 1 A. Prusickiego. 205—

Udziałem lekcji kroju i muzyki na fortepianie ul. Stara №18 Helena Gniwowska 211—

Reumatyzm, artretyzm nadwyrażone żył, migrenę l. t. p. leczy skutecznie masaż elektryczny Teatralna 34 m. 6 II piętro od 2 do 4-jej 209—